

І сукому наукайтеся,
В свого не цурайтеся...
Т. Шевченко

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

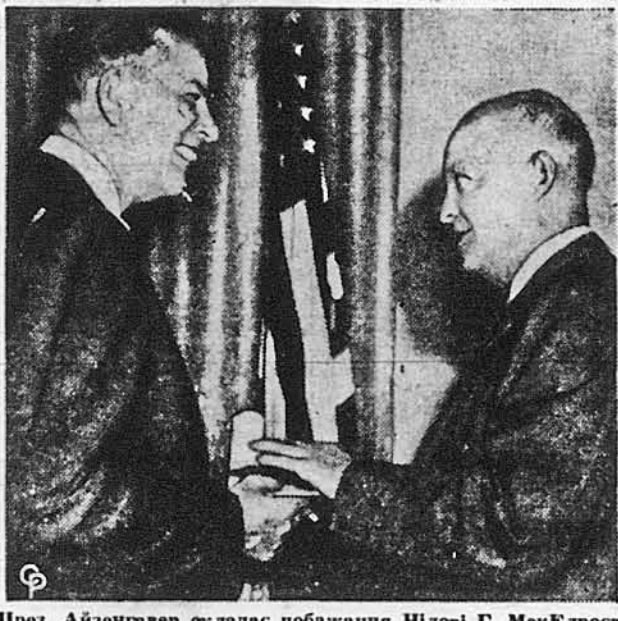
Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

PKLXIV. Ч. 196. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЖОВТНЯ 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 11, 1957 No. 196. VOL. LXIV.

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР ТУРБУЄТЬСЯ СПРАВОЮ БАЛІСТИЧНИХ РАКЕТ, АЛЕ НЕ „САТЕЛІТОМ“

Вашингтон. — Більшість питань і відповідей під час президентської пресової конференції, що відбулася в середині цього тижня і в якій взяло участь 245 кореспондентів, стосувалася справ зв'язаних із випускненням союзового сателіта Землі. У своїх відповідях на ставлені йому питання Президент ствердив, що союзовий успіх із випускненням штучного сателіта і його випускнення з незвичайною силою навколо Землі, не збільшить його турбот про безпеку війни, ані „на йоту“. Сидне, що турбує Президента те, що Совітам поведеться в деякій мірі здобути перевагу над ЗДА в ділянці дослідів над збудуванням міжконтинентальних ракет. Випускнення Совітами штучного сателіта Землі не має мілітарного значення, воно важливе хіба тільки, як демонстрація незвичайної сили поштовху, з допомогою якого пущено цього сателіта в лет навколо Землі. Своєю успіхом Совіти досягли політичної перемоги, але разом з цим през. Айзенгавер ствердив, що З'єднені Держави тримають справу пропускати штучного сателіта Землі, як чисто наукову, незалежну від мілітарних вимог проблеми, і тому теж ніколи не думали і не думають тепер починати в цій ділянці будувати змагання з іншими націями. Розвиток американських дослідів у цій ділянці, ведених у рамках програми Міжнародного Геофізичного Року, відбувається нормально, і вже в грудні цього року відбудеться випускнення пробного малого сателіта Землі і потому в березні 1958 р. буде випущений в лет навколо

МекЕлрой склав присягу як секретар оборони

През. Айзенгавер склав побажання Нілові Г. МекЕлросі після його записки на становище секретаря оборони.

Вашингтон. — 9-го жовтня Ніл Г. МекЕлрой зложив присягу як новий секретар оборони і зайняв становище Чарльза Е. Вилсона. Складення присяги відбулося в Білому Домі в присутності президента Айзенгавера, який тримав Біблію, а текст присяги провадив асистент адміністративного уряду в Білому Домі Персі Нелсон. Присутні були члени кабінету та високої військової. Після того Айзенгавер привітав нового секретаря такими словами: „Вітаю вас в своєму кабінеті. Ви тепер стали бюрократами“.

ЗДА погодилися на уступки Канаді в справі пшениці

Вашингтон. — Дводенна конференція 4-ох канадських міністрів із 4-ма американськими членами кабінету закінчилася 8 жовтня торгівельною угодою, яка задовольнила обидві країни. Канадська делегація дістала задоволення від американських представників, що ЗДА залишать товаробізню із закордоном, згідно з яким за американську пшеницю чужі держави могли висилати до ЗДА свої товари. Ця американська система шкодила Канаді, бо вона не могла продавати свої пшениці закордоном.

Усі передплатники „СВОБОДИ“ ДІСТАНУТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У рамках жовтневої кампанії за передплатниками на дитячий журнал „Веселка“ та за пожертвами на її фонд, саме тепер висилатимуть на адреси всіх передплатників „Свободи“ у ЗДА відповідні листи, до яких додається 32-сторінкова брошура „Ваше Соціальне Забезпечення“. Брошура написана українською мовою на підставі багатьох офіційних публікацій в цій справі та дає основні інформації про соціальне забезпечення і про те, хто має право і як може та повинен з того забезпечення користатися. У брошурі, крім коротких загальних інформацій про соціальне забезпечення, подано стислі висноження про такі справи, як: забезпечення в випадок безробіття, висота допомоги на випадок безробіття, як старатися про допомогу на випадок безробіття, втрата права на допомогу, забезпечення на старість, на випадок непрацездатності та смерті, хто з забезпечення пенсіїна заплата, висота пенсії і його смертної заплоти, пенсія і допомога для членів родини, як доглядати пенсії поза ЗДА, непрацездатності, що заробляють понад 1.200 дол., що повинні виплатити, обов'язок доглядати, кому прислужувати заплата на випадок непрацездатності, заплата за непрацездатності дітей, соціальне забезпечення божків, соціальне забезпечення

Єгипет хоче наближення до Заходу

Каїро. — Єгипетський президент Гамаль Абдель Насер видав приказ до всіх ресортів державної адміністрації, щоб вони докладніше трималися політики „нейтральності“. Це стосується в першій мірі закордонної торгівлі та пресо-пропагандивної служби. В торговельних зв'язках із закордоном треба — згідно з вказівками від Насера — старатися втримати баланс між оборотами з Заходом та Сходом. У пресових коментарях і в радіопередачах треба вистерігати таких слів і зворотів, які були б образливими для будь-якої держави та які викликали б враження, що в теперішній холодній війні, яка ведеться між СССР і ЗДА, Єгипет станує по чийомуся одному боці. — Закордонні кореспонденти в Єгипті коментують цей заклик Насера, як доказ бажання наближення до Заходу, головні з господарських міркувань. Насер

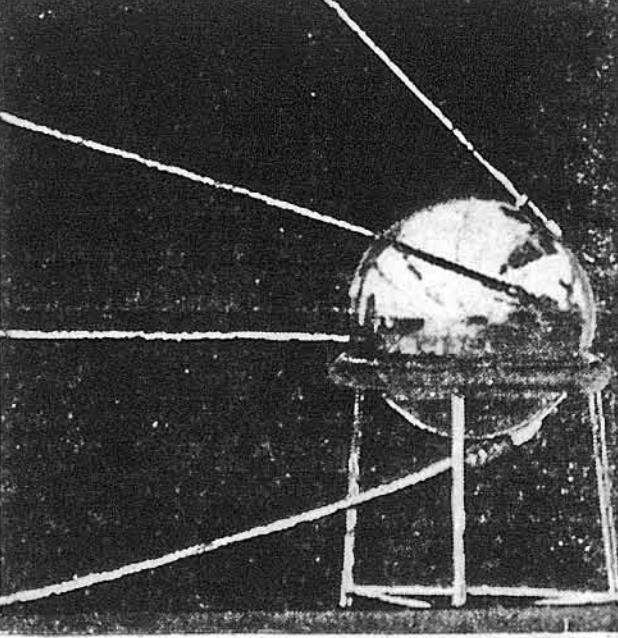
Західна Німеччина лякається послаблення своєї міжнародної ролі

Бонн. — Відмова Громіка говорити з державним секретарем Доллесом про об'єднання Німеччини, закидання Аденауера ведення політики „гітлеризму“ (завважи Хрущов в розмові з Давидом Рестоном з „Ніттаймсу“) та чванкувати війничіми заявками більшовиків на тему ракетної зброї у зв'язку з виселенням „Спутника“, всі ці факти піді в останні дні викликали в західно-німецьких колах досить пригноблені враження — стверджують західні кореспонденти з Німечки Федеративної Республіки. Німецькі маси не дали себе застрашити попередніми

Поляни твердять, що „Спутник“ „вибрав свободу“

Варшава. — У комуністичній Польщі й інших сателітних країнах вистрелення союзового „сателіта“ в недосконалих повітряних просторах не зробило особливого враження. Закордонні кореспонденти поспівають те, що поляки, чехи чи румуни й болгар не знають тієї атмосфери, яка панує в західних країнах, що ведуть холодну війну з Совітами та які з постійно загрожени союзовою агресією. Підкорені сателіти народи, мовляв, настільки приривили до союзової військової переваги над ними, що їм вже не цікаво дізнаватися про нові винаходи союзової воєнної техніки. Тому в сателітних країнах місцеві преси подас про „Спутника“ відомості з сучасного погляду політичних наслідків того ви-

„СПУТНИК“ ПЕРЕД ВИПУЩЕННЯМ В ОРБИТУ ЗЕМЛІ

Союзовський уряд опублікував перше фото збудованого союзовського науковця штучного сателіта землі. На фото: „спутник“ із чотирма антенами усталений на триніжку. Фотографії технічного влаштування, з допомогою якого випущено цього сателіта, Совіти досі не опублікували.

ХРУЩОВ ОБВИНУВАЄ ЗДА У ПІДБУРЮВАННІ ТУРЕЧЧИНІ ДО ВІЙНИ

ПОГРОЖУЄ ТУРЕЧЧИНІ ЗНИЩЕННЯМ

Москва. — Державний секретар Доллес ніби вислав одного з асистентів державного секретаріату Лоя Гендерсона, щоб той нацькував на Туреччину та Ірак проти Сирії, а коли це йому не вдалося, то Гендерсон старався намовити Туреччину, щоб вона подала війну з Сирією — ствердив Нікіта Хрущов у розмові з представником „Ніттаймсу“, Джеймсом Рестоном. Коли названий американський журналіст висловив свої сумніви у правдивість того твердження і зажадав від Хрущова доказів, то Хрущов заявив: „Раджу вам звернутися до самого Доллеса. Він часто покликується на Бога. Скажіть йому присягнути, що це, що я сказав, — неправда“. „Розумію, продовжував Хрущов, — що ви заскочені моїм твердженням, але воно правдиве. Можливо, що тепер з більше чинників за мир, як за війну, але З'єднені Держави штовхають Туреччину до війни з Сирією. Зробимо це, щоб перешкодити цьому. Коли б вибухла війна, то ви (З'єднені Держави) здалеко, а ми з близько. Туреччина дуже близька. На випадок війни вона не перетриває ані одного дня“ — заявив з визначеною погрозою під адресою Туреччини Нікіта Хрущов. Хрущов ствердив, що союзовий прем'єр Булганін вислав у цій справі листа до турецького прем'єра Аднана Мендереса. Хрущов назвав відповідь турецького прем'єра „неповажкою і неввізністю“. Хрущов запевняв свого американського розмовця, що він має „документи“ на доказ того, що Америка підштовхує Туреччину до війни, і запевняв, що Совіти ці „докумен-

Криза уряду у Франції затягається

Париж. — Рене Плевен зрікся своєї місії створення нового французького уряду, Раппахавиши на факт, що французькі політичні партії не послуухали його заклику, щоб на один рік припинити ведення політики на терені парламенту — за партійними критеріями і солідарно приєднати компромісний розроблений кількох конкретних найважливіших державних проблем. Без цього середнього причинного зчеплення Плевен було відмовне становище, що його зайняла радикально-соціалістична партія останнього прем'єра Бурже-Монорі. Таким чином криза французького уряду, яка розпочалася ще 30 вересня ц. р. упадком уряду Монорі, затягається. Президент Республіки Рене Коті викликав до Елісейсько-

У СВІТІ

● У Західній Німеччині минуло тижня мирно поладано спір між міністром військових справ, згодним наступником Аденауера на становищі канцлера, Франц Гессом і Стравом і високими військовими тюрени німецької армії. Спір виник внаслідок димії, за несубординацію начальнича персонального відділу в міністерстві військових справ генерала Гілленбрана, який відмовив Страву підняти в разі одного розриву, припинити Страву. До згоди прийшло після 5-годинної конференції Страсса з генералами. Вони визнали принцип зверхності цивільної політичної влади над військовою, а Страве скаліфікував випадок як „випадковий“ і зобов'язався прийняти димісію генерала до війська з іншим „почесним“ призначенням.

● Комуністичний мадлярський уряд має також свого Кутія в особі Мілоша Сабо, одного з чільних повстанців і члена Мадлярської Революційної Ради в Страсбургу, у Франції, який тактично вернувся на Мадлярщину і там виступив на пресовій конференції, передавши через радіо в телевізю. На цій конференції Мілош Сабо обіцявав „визволення“ мадлярських в'язнів, а перестерігати мадлярів проти антикомуністичних бунтів. Комуністичний мадлярський уряд видав 5 західних кореспондентів у Відні візи, вказів на 24 години і замінив їх на ту „конференцію“ обіцяною — склади перед ним „важливу заяву“.

● Університет в Сусалмі передає цілий генеалогічний, антропологічний дослід. Сотні тисяч життів, які прибули до Ізполівниці, прибули до Страссу, принесли з собою характерні риси різних рас. Історичні риси різних рас і соціальних поштовхів різних типів тепершніх мешканців Ізраїлю; стрункої білоти з блакитними очима (тип „грекени“, що приїхала з Німеччини, смугляки суданці з горбиком носом і темною шкірою „араби“ з Північної Африки. Фахівці дискутують, скільки поколінь треба було для того, щоб вирівняти раси і створити єдиний власний тип.

● В Нью Йорку продали на аукціоні за 25.000 доларів колекцію з поштовху маріам 1852-го року. Ця колекція була власністю покійного Алфреда Каспарі, який залишив колекцію поштовху марок, оцінювану на 2-3 мільйони доларів.

Фобус узалежнює спокій в Литл Року від усунення негрів зі школи

Литл Рок, Арканзо. — Губернатор Орвел Е. Фобус заявив на пресовій конференції, що в Литл Року запанує спокій аж тоді, коли на деякий час усунеться з центральної середньої школи 9-ох негритянських учнів і учениць. Ця заява губернатора з того роду, що президент Айзенгавер ніяк не може на неї погодитися, бо це була б повна капітуляція федерального уряду перед губернатором, який на початку шкільної кризи в Литл Року домагався того, щоб негритянські діти не ходили до школи так довго, поки „не охолонуть розгараєні уми мешканців того міста“. — У Вашингтоні Президент заявив на пресовій конференції, що „напруження в Литл Року маліє“ і внаслідок цього незабаром можна буде відікликати федеральне військо зі столиці штату Арканзо. Президент вже давніше заявив, що федеральне військо відіде з Литл Року, коли місцеві поліція заявить, що зможе втримувати порядок в місті, або коли губернатор Фобус запев-

В АМЕРИЦІ

● Президент Айзенгавер у п'ятницю ввечері буде присутній на футбольних змаганнях на стадіоні „Гріффіт“ в Вашингтоні. Гратимуть дружини Летушевської академії і Вашингтонського університету. Останній раз Айзенгавер був присутній на футбольних змаганнях у 1952 році, коли він був кандидатом на президентство.

● Віце-президент Річард М. Ніксон допоміг негритянській родині, яка має 5 дітей, поселятися в місті Вітбірг, Каліфорнія. Спеціально створений для цього комітет преси Ніксона особисто прибув до того міста, проте приїхави він не міг, але написав листа, в якому підтримує, що знищення расових упереджень зробить нашу країну великою.

● Головною кухар в готелі „Валдорф-Асторія“ (Нью Йорк) дістав інформацію від англійської амбасаді, що королева Єлизавета і принц Філіп люблять протестувати. На другий-сінданий королівській парі подають тільки три страви, а на обід — чотири. Королева має витратити коло 10 фунтів ваги, і тому уникає многокальорійної їжі, зокрема мороженого і різного роду торти.

● Студенти Торонтоного університету спалили опудало, що представляло собою губернатора Орвела Фобуса, протестуючи таким чином проти підтримуваних ним шкільної сегрегації. Про це повідомили вони телеграфічними президента Айзенгавера. Фобус та інших політиків.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918. За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали. Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„СПУТНИК“, ПРОПАГАНДА І ШАНТАЖ

Це не злоба і ненависть до болшевиків, а досвід минулого порожнього переконання, що свід успіх у створенні першої штучної планети, яка кружляє тепер навколо Землі, московські болшевики задовольняються передусім шпигунською роботою і вивезенням німецьким ученим. Бо де була б совєтська атомна наука та практична користь з неї для совєтської армії, якщо не д-р Краус Фукс, Бруно Понтекерво, Собел та інші Розенберги і Грігасе? Зараз же після чванливого повідомлення болшевиків про „винахід“ міжконтинентальної ракети — в західно-німецьких фахових журналах появились докладні згадки, як, де і коли болшевики захопили у Східній Пруссії лабораторії з планів удосконалення гітлерівської ракети „V 2“. Треба сподіватися, що скоріше це пізніше доведеться світ докладно і про цей останній совєтський науковий і технічний успіх, та про те, яку участь в ньому брала сов. військова розвідка.

Проте, без уваги на шляхи і способи, якими Москва дійшла до того свого „Спутника“, випуск його довкола Землі був тямний успіх. Використовування цього „Спутника“ совєтським пропагандистним апаратом від п'ятих минулого тижня — таке галасливе і всебічне, що вся західна преса логічно пояснює самі совєтські досліди над міжпланетною ракетою, всі зусилля, витрачені в тому напрямку, — не науковими, а тільки політично-пропагандистними підами. Москва і всі сателітні радянські держави до 24 години на добу кричать тільки про „Спутника“. Комуністичний уряд дістав чудову нагоду відвернути увагу свого народу від варшавських демонстрацій та їх підложка. Всі комуністичні партії в Азії в один голос трухнуть про передову роллю СССР у світовій науці і співають „упокой“ над лідерством Америки в розвитку техніки. А наймолодші і найменші прислужники Совєтів, єгипетські і сирійські всеводнонаціоналісти, радіють, що мають такого „могутнього приятеля“ — Москву.

У московських радіопереказаннях останніх днів раз-у-раз повторюється нотка надії, що тепер, мовляв, Захід зрозумів силу Совєтського Союзу і стане податливим для „співсудування“. На просту мову це значить, що тепер Захід скоріше прийме совєтський диктат: про беззаперечне припинення ядерних дослідів без попереднього встановлення міжнародної контрольної системи і без припинення дальшої продукції ядерного матеріалу; що Америка піде на компроміси, у висліді яких зречеться своїх заморських баз; що Західна Німеччина почне „договорюватися“ із східно-німецькими комуністами; що члени Об'єднаних Націй вже не будуть такі ворожі супроти допущення в ООН комуністичного Китаю. Очевидно, самі болшевики не говорять це всього цього голосно і одверто. Але зовсім виразно натякає на це їх тверде сподівання, що факт появи „Спутника“ скріпить міжнародну політичну позицію СССР і послабить позицію Заходу. Хрущов у розмові з Джеймсом Рестоном з „Ніттаймсу“ пішов по цій самій лінії: він підкреслює, що чейже тепер „тільки анафобети“ можуть сумніватися в наявності совєтських міжконтинентальних ракет, і тому, мовляв, тим виразніше потрібна „коєксистенція“. Водночас у Центральній Азії переведено новий вибух совєтської водневої бомби.

Все це — одверто пояснює Хрущов — має переконати американських державних мужів, що не вільно ставитися до СССР, як до „слабшого“, а, щонайменше, як до „рівного“, який завтра (Хрущов поставив скромний реченець 40 років) буде „сильнішим“. Це стара метода шантажу і залюкування. У даному випадку за погрозами словами прийшла ілюстрація тих засобів, що ними розпоряджає новітня совєтська зброяна сила. Більшона рублив висмоктується з 200 мільйонів невірних на продукцію наймогутнішої зброї, яку придумав людський ум. 200 мільйонів невірних зашукуються міражами потуги й винахідливості. Все населення Совєтського Союзу і всіх його сателітів живе на спокаління гірною життєвою рівні, на межі гірної нужди, мріючи про кращий харч, кращий одяг і більше помешкання, зате радіосильні і газети годують його вістками про величезні осяги совєтської техніки та про вигру у перегонах з Америкою в ділянці міжконтинентальних і міжпланетних ракет! І — як це буває з кожкою пропагандою — частина її іде на марне, але частина таки приймається, особливо, коли її вперто повторювати і коли потрапляє вона таки до залюканих, отупілих, збавдурених чи наївних.

У тій холодній війні, яка ведеться між Совєтами і вільним світом, Москва знаходить тепер у настанні. Як виконати з голови західної преси, західний світ здає собі з цього справу. Від того, як він поведеться в обличчя цього останнього совєтського пропагандистно-політичного наступу, як зареагує на нову хвилю „співсудування“ залюканих і погрози і коли переїде до протиставлення — залежить у великій мірі доля цілого людства.

Любомир О. Ортинський

ПІД ДИКТАТ МОСКВИ

Об'єднані Нації. — Погаша російською мовою, але в свою російсько-болшевицьку стилі з додатком лайки, що й московські майстри зарезервували назовні тільки для двох малоросів з г. в. УССР, відстоював Лука Паламарчук своє півгодинне експозе „міністра закордонних справ УССР“ на полодньому засіданні Генеральної Асамблеї ООН 3-го жовтня.

На відміну від своїх попередніх виступів Паламарчук цим разом не лаяв українських „буржуазних націоналістів“, але дав волю своєму непарламентарному висловлюванню на адресу інших народів. Властиво, беручи справу цілком точно, вина його тільки часткова, як диктора, що погано читав і порядком товариств грубу лайку. Бо те, що Паламарчук мав мало спільного з редакцією текстів промови, можна було помилити хоча б з того, що він яких двадцять разів перекрутив текст, зокрема, плутав декларації, замість множини, ставив однину або навпаки. Помічалося це головним в тих місцях, де до задалегідь спрерахованого тексту автор подавав вставки, що мали відношення до промов, виходили в останніх днях. Але не тільки зовнішньою формою виступу розглядаючи вуха промова „землячка“. Пізніше успішно конкурував не тільки з нахабством за формою, і навіть побивав її на голову.

Еже в другому реченні своєї промови Паламарчук у лапильний спосіб накинув на Формозу Чіанг Кай-шека, щоб з черги підкреслити „епіхальне значення жовтневої революції“, який, за його словами, добра половина членів ООН задовжує звільнення з оков колоніалізму. З жовтневою революцією 1917 р. зв'язав він теж пуповиною постання української держави, зупинившись кількома реченнями над висвітленням, з одного боку, „суверенітету“ УССР, а з другого, — її великих „досягнень“. Тут Паламарчук так забрався, що прямо не хотілось вірити слухавкам і для певності треба було перепитувати в сусідів. Коротко: він вичислив щось чотири головні галузі промисловості (між іншим чавун, вугілля, залізна руда), в яких Україна випередила не тільки всі європейські країни, але й ЗДА.

Після про демонстрування такої сили Паламарчук перейшов до міжнародної політики, зазначивши на вступі, — так, немовби могло бути інакше, — смішну справу, що „уряд УССР доручив нашій делегації підтримати заходи СССР в напрямі збереження миру“. В цьому розділі, який стосувався пропаганди на користь т. зв. мирної коєксистенції, що її в намацальний спосіб саботує, за словами Паламарчука, Захід, впади епітети, що їх не тільки не вживав нормальна дипломатія, але якої пильно вистерігаються майстри з Москви. Назвавши гістерією й агресором командування НАТО Норстада і заступника секретаря державних справ Гертера, для англійського маршала Монтгомері він зали-

шив окреслення „канібал“. Взагалі цим разом об'єктом лайки були в першу чергу англійці, тоді як, з уваги на заповіджену зустріч Доллеса з Громиком, атаку на Вашингтон стримано.

Третя частина промови стосувалась розборів, яка до вже відомої матерії не внесла нічого нового за винятком того, що і в цьому випадку Паламарчук склав запевнення від свого уряду, що він буде підписати СССР... Ще мала екскурсія на Близький Схід, у зв'язку з якою закида Заходу на адресу Сирії були скомплементовані як „велика чепуха“, і ще один номер трагікомедії скінчився.

Пішучи ці рядки, думавмо про те, до якого абсурду докотилися київські наказопри-сміди Москви, коли перед все-світньою аудиторією оповідають такі небилиці як те, що деякі галузі української промисловості вже випередили американську продукцію і тому подібне.

При цій нагоді ствердили ми, що, не зважаючи на виступ одного члена делегації УССР, Прокопчука, який нагло помер на виступі слухачів і який в списку ООН фігурував як член міністерства закордонних справ, його місце вже зайняв добродій, що на попередніх сесіях виконував функції, що їх звичайно кваліфікують як функції охорони. Але яка різниця, хто сидить за консьолью з написом УССР? Головне, щоб умів читати, а що читати, то це вже напишуть московські майстри.

Але ми були б несправедливі, якщо не ствердили одної зміни, яка впадала в очі, коли спостерігати делегацію УССР. Не знаємо, чи завдяки тому, що в попередній корбес-попіденці була звернена увага на розкуйоводжене волосся „делегата“ УССР, чи з збро-гого вищого наказу, в кожній разі, 3-го жовтня братів якихось причахалась, найважливіше, що скоротив собі свої „пюрка“ блідий Паламарчук кур'єр, ну і сам, товариш міністер приправив свою гриву як-так до порядку. Принаймні, стільки!

„НАШ САТЕЛІТ БУДЕ ЩЕ КРАЩИЙ“

Вашингтон. — Вашингтонський співробітник „Нью Йорк Геральд Трібюн“, Дейвід Лоренс, заявляв, що американці не мають найменшої причини до паніки у зв'язку з тим, що СССР вдалося випустити штучний місяць, який літає довкола землі. Лоренс пригадує, що американська армія ще в минулому році вистрелила була ракету на 600 миль вгору, яка пролетіла 3,600 миль над землею. Коли б до тієї ракети прицепили штучний місяць, то він міг би літати довкола землі, але це не було б дадо жадної користі для збройних сил ЗДА. Дехто б хотів, щоб СССР має вже готову керувану ракету з міжконтинентальним засягом, але до тієї ракети ще дуже далеко, і ми не знаємо, чи ця справа представляється у нас. А втім, у нас вже працюють над тим, щоб випродувати зброю, яка поборовала б ворожі керувані ракети. Деякі

Ярослав Курдидик

ПРОБЛЕМА АЛЬЖИРУ

У зв'язку з новою урядовою кризою у Франції, ця країна знову стала одною з головних тем світової преси. В оцінках її теперішнього положення можна вилонити чимало цікавих думок, починаючи від таких, що засуджують її за неможливість поладнати справу колоніальних посягань з зразком Англії, аж до таких „політично-сентиментальних“, за якими, мовляв, француз, обороняючи свою національну безпеку, гинуть на бойовищах не тільки за себе, але й за всіх тих, хто готов кожночасно боронити такі самі принципи.

У тверезій політичній оцінці, Франція — це країна, яка живе анахронічним мітом великої імперії, що розкинулася на мільйони квадратних миль, а її громадянство не хоче прийняти той простий істинний, що стан чей проминає, і немає сили, щоб його повернути. Поминаючи вже те погане враження, яке залишили французи серед азійських народів невчасним розв'язанням проблеми Індокитаю, вони стають щораз більше неуподобаними в публічній опінії світу своєю безвідповідальною війною в Альжирі.

Франція обороняється тим, що вона, мовляв, не веде в Альжирі ніякої колоніальної війни, а переводить тільки „дифікацію“ для встановлення порядку, і що коли б вона хотіла, то могла б зобразити в Альжирі півтора мільйона своїх громадян і маючись різне встановити порядок за дуже короткий час. Ті одні, які „дире“ бажаючі — застави в цьому „четвертому департаменті“ повну демократію і встановити добродій, якого ніколи не встиг зреалізувати а в охотні мусульман. У французькій пресі дуже часто можна знайти натяки на те, що, мовляв, Москві належить на тому, щоб війна в Альжирі тривала і тому вона постачає альжирським повстанцям зброю в недостатній кількості, а комуністичній партії у Франції радить не втрачати у справу Альжиру бо на загальну революцію у цілій Африці прийде черга

американці вірають пропаганді совєтської преси і радіо, і вже домагуються, щоб наш напад капітулював перед СССР і погодився на „співжиття“ з комуністами, тобто допустити у ЗДА відкритих совєтських агентів. Деякі американці, які в 30-их роках бачили гітлерівську авіацію, закликають до капітуляції перед Гітлером, але друга світова війна виявила, що гітлерівську силу можна було перемогти. Совєти не бажать миру, і тому треба й надалі розбудовувати свої оборонні сили, а не слухати комуністичної пропаганди, ціля якої та сама, що й давніше — запланувати над вільним світом. Совєтський сателіт навчав нас одного: ніколи не треба жалувати грошей на оборону і на наукові досліди в ділянці зброї. Наші науковці не слухали, і наш штучний місяць буде кращий від московського, а що він вилетить на два три місяці пізніше, то це не має жадного значення.

аж тоді, коли комуністам вдається як слід закріпитися на Близькому Сході.

Щоб більше виправдати Альжир, „дифікацію“ Альжир, французи закидають Заходові відсутність правиль-ного розуміння основної проблеми цього простору і обвинувачують його в тому, що своїм зволіканням у допомозі розв'язати „альжирський гордієвський вузол“ він доведе до того, що, після закінчення комуністами своїх позицій у Північній Кореї, Індокитаї і Сирії, на чергу прийде Альжир, що його плянують вони використати як мостовий причілок для майбутньої пенетрації і підвою цілої Африки. Один дуже популярний французький щоденник правих кіл у пересторозі-заклику до ЗДА просить „допомогти французам не випустити червоного чорта з бочки, бо коли він з неї вирветься, то вже ніхто ніколи його туди не зажене“.

С це й такий аспект альжирської проблеми, згідно з яким було б найкраще, якщо Захід зайняв неутральне становище супроти всієї цієї „каламутної справи“. Як відомо, Замуді, під натиском азійсько-африканського блоку народів, — стримав всяку допомогу Франції, але не хоче допомогти також тим „сусідам“, які з усіх сил допомагають альжирським повстанцям.

Якщо глибше над цим призадуматися, то стає очевидним, що причина такого становища Заходу базується на простому розрахунку: коли Франція втратить Альжир, тоді четверта частина її робітників (4 мільйони) на загальне число 16 млн.) утратить працю, бо Франція 35% своїх фабричних виробів продає в Альжирі. Чотири мільйони додаткових безробітних, які при теперішній економічній кризі вийдуть на вулиці французьких міст — це рівнозначне з тим, що комуністи переберуть політичний провід країни у свої руки. А що буде далі, неважко здогадатися — повна орієнтація на Схід, і Захід назавжди втрачає Францію. У деяких коментарях американської преси появились передбачення дальшого розвитку подій. Висновки в загальному такі, що, коли Франція втратить Альжир, то Захід втратить цілу Північну, а там і центральну Африку. Французи втратять індустрію, розбудовану за щедрих американських позички, а з черги — і це може найважливіше — нові вельетенські нафтові родовища у Сагарі, які за обчисленнями фахівців перевищують родовища Сауді Арабії і, на випадок дальшої кризи на Близькому Сході, хто знає чи не залишаться одиноким „залізною резервуаром“ для Заходу.

Постас це й така загроза: якщо Франція залишить Альжир, то слідом за нею підуть з Африки і Бельгії з Англією, і тоді Захід втратить найбагатіші уранові копальні, завдяки яким він може домогтися у продукції атомової зброї над болшевицями.

Крім критики й докорів за постійні урядові кризи, коментатори рекомендують французам діяти в Альжирі на два три місяці пізніше, то це не має жадного значення.

3 ОДНІЄ ТІЛЬКИ ГАЗЕТНОЇ СТОРІНКИ...

Про те, в яких нестерпних умовах живуть і яких несприятливих зазнають під „братнім“ комуністичним режимом українці в Польщі, найкраще свідчать безпосередні дописи з місць їхнього примусового поселення чи з рідних сіл, куди вони змогли вернутися. В дописах цих за-перечені всі декларації й обіцянки польської комуністичної партії й уряду про їхні „щирі“ заходи поліпшити життя-буття української меншини. Наведені нижче просто неможливі факти і події, взяті з однієї тільки сторінки органу варшавського УСРК „Наше Слово“, чи точніше з шістьох дописів, надрукованих на сторінці 6-й цієї газети (ч. 37 з 15 вересня ц.р.).

Свобода віровизнання, що від неї навіть польці стидно

На першому місці згаданій сторінки „Нашого Слова“ надруковано допис польки Р. Домбровської, надісланий з одного із колишніх українських сіл Угнівиці. В цьому селі стоїть це українська греко-католицька церква, обвернена після виселення українців на магазин... „штучних“ назавис, чи точніше гною. Авторка допису, хоч й і „стидно про те писати“, подає таку сцену:

„Вже кілька разів я бачила наочно, що з нашого села група людей, котрі приїхали з Заходу, кудись в негідно ходять. Одного разу я рішуче підігнала, куди ці люди ходять? Іду за ними нібито за черешнями з відром у руці. Аж ось сільський магазин, як то його називають у нас. Хтось подумав би, що злодій підкрадається до магазину, де були зложені мінеральні навози. Корчми підійшла близько... і підігнала дальший перебіг цієї сцени. Група людей поклякали перед замкненими дверима магазину і довго-довго молились. При встановленні старші жінок низенького зросту, засипану небагато торішніми навозами, і пішли“.

Такою „свободою віровизнання“ — молилися перед замкненими дверима церкви, обверненою на магазин назавис, і цілувати землю, засипану гною — втілюються українські вірні під „сонцем“ робітничо-селянської конституції.

Варшавське нищення церков продовжується

У другому дописі, вміщеному на цій же сторінці п. н. „Далі розбирають наші церкви“, автор допису М. Качмар стверджує, що, не зважаючи на численні заклики самої польської преси, „на

теперішнє поступування комуністів у Сирії, де вони відповідно підтримують, а потім використовують для закріплення своїх впливів національні зриви або заломання. Як виходить з наведених вище думок, справа Альжир уник не с внутрішньою справою Франції, а має надзвичайно екомплікативний аспект міжнародного порядку, у відношенні до якого навіть багатопровідних політиків Заходу не встиг зайняти об'єктивне і безкомпромісове становище.

місяцях далі по-варшавськи нищать пам'ятники старовини. Наприклад, у селі Вориславці Перемиського повіту, з дозволу підлітків в Риботичах польські селяни розібрали нашу церкву. Церква була покрита бляхою, а бляха була потрібна для покриття зернових магазинів в пегерах („паніштових господарств роліх“ — Ред.). Це саме зроблено з церквами в Кальварії Пшемськській, в Риботичах, в Поедзі Риботичській та ін.“

Дія непослушних з міліції, або здійснювання „стабілізації“

Але це не тільки така ситуація з релігійними справами, подібне діється і в інших ділянках, зокрема господарській. Так, для прикладу, на всіх нарадах у польських міністерствах, і в усіх постановках та резолюціях, як також у пресі говориться про те, що треба... стабілізувати українців на західних землях, що мало б означати надання їм відповідних приділів землі, господарств, реманенту та грошової допомоги. Як на це виглядає така „стабілізація“, говорять громадяни Д. Купчик, А. Дашкевич, Т. Мінко, І. Дашкевич, А. Кохановський із незваного ними села у своєму листі до редакції „Нашого Слова“, надрукованім на цій же сторінці згаданого „часопису“ п. н. „Добру землю забирати, гіршу надавати“. В цьому листі читаємо: „Діється нам велика кривда. Землю, яку ми попередньо вживали, відібрали нам і приділено полякам. Нам дають найгіршу і далеко від села. Коли ми написали зажадання до Комісії розвитку Зах. земель, одержали позитивну відповідь, показавши їй інженеру з ППНР, то цей тільки насміявся з нас і заявив, що він скарг не бачить, ані Варшави, ані якогось там „Нашого Слова“.

„Як зробило, каже, так і буде, а для непослушних з міліції“.

В четвертому дописі якогось Легницького, надрукованому на цій же сторінці п. н. „Як пан Твардовський на місці“, оповідає доля Юрка Ванька, виселеного в 1947 році з села Ізби, Горлицького повіту і поселеного в селі Ричкові біля Легниці. Не зважаючи на те, що на протязі десяти років Ванько одержав три приділи на хату і поле, він ще й досі залишається в комирні, не має ні хати, ні свого кутка, „а громада рада здиває плечима, розводити руки і... кепкує собі з нашого Юрка“.

З ножем на українці

Але таке звиняння пам'яті і розводження руками — це ще „рай“ у порівнянні з тим, чого ще й сьогодні зазнають українці в польському середовищі. В дописі якогось Г. В., що його редакція „Нашого Слова“ обіцяє передати до прокуратури, описано подію в селі Боболіно, де одна польська родина запросила до себе в гостину українця Поедзі Грицьков'яна.

„Був на цій же гостині, — читаємо в дописі, — і поляк Едвард Байда, який ні з того, ні з сього накинувся, як звів, на Грицьков'яна і побило його мало не до смерті, — зробив 14 ран на тілі. Обурившись українці і поляки. Сподівались, що за цей байдівський напад Байда дістане по заслугі. Але де там! 21-го серпня повітовий суд засудив його лише на три місяці і зараз же по розправі звільнив з арешту, а покривдженого навіть не допущено (Замічання на стор. 3-ій)

хати. Я мусів їх дочитати, а ти мусів їх почути, бо писала я їх тобі... Очих моїх споминів не доведеться читати моїм товаришам, бо вона померла 5-го січня 1957 року! Я їх присвячую світлої пам'яті моїм учителям і вчителям, що були неадекватними нацими провідниками добрих роки науки в учительській семінарії, виділюючи і народній школі. Присвячую їх також моїм товаришам, яких я в житті може вже не встигну, але які стоять перед моїми очима молоді, веселі і задивлені в мінливу райдугу будучого, разом зі мною...
Торонто, 28 лютого 1957 р.

(Київ)

Анна Франко-Ключко

ЛИСТИ ДО ТОВАРИШНИ

(11)

Наші вчителі докладали всіх старань, щоб підготувати нас якнайліпше. Ми ще і ще раз повторили матеріал з попередніх років, а для головних предметів заведено було навіть вечірні години. Прийшов час матурі. Я, властиво, не маючи потрібних літ, повинна була матурі складати як на ваканціях, але це не перешкодило мені до-помагати товаришам. Дістали наперед теми задач, ті задачі випрокувати — це було важливе і звичне з нашої школи завдання. Хтось теми дістав, відкупивши шкільного сторожа. Знаючий старші учениці істали і виробляли задачі. Був примісний рух, повний напруження, несподіванок і зворушення. Майже при самій кінці року ми, матуристи, мали

влаштувати якусь імпрезу. Рішилися на концерт. Мали бути декламації, хоріві співи і живий образ. Ми самі малювали запрошення і розносили до чільніших дітяв та установа. З тобою ми зголосили їти до митрополита Шенгитського. Повно ти пам'ятаєш що визначну для нас подію. Митрополит сидів у своїм фотелі, його пова мистату постать зробила на нас незатерте враження. Він прийняв нас ласкаво, розпитував про школу, а почувши моє призвіччє, став розпитувати про мою маму, що мене дуже вразило, бо моя мама в тої час була дуже хвора і жила вми забути. Митрополит вислудав моє оповідання, поблагословив, пообіцяв молитися за маму, її хворобу вона вийшла з лікарні.

Концерт відбувся з великим успіхом, і ми знову взяли до праці.

Перші предмети пішли легко і скоро, а при кінці пришов іспит з руханки.

Мало котра з товаришок посягала свій вільний час спортивні, а ні одна з них в такій мірі як я. Тож, коли прийшло до іспиту, я стала підповідати відповіді по черзі. Молодий симпатичний учитель-поляк зауважив, як він дістав такі добрі відповіді, і, поглядаючи на мене з усміхом, питав далі, а коли прийшла черга на мене, сказав: „Я, властиво, не по-требую вже вас питати, бо ваші відповіді я вже чув, виводячи цілого іспиту“.

А коли я виходила зі школи, він уже чекав на мене і проводив мене аж до хати. Описав кожний день він мене, проважав, був милий і веселий. Не знаю, чи йому подобалося, чи йому за-мислювало моє знання ру-

ханки, бо за кожним разом приносив він мені китичку прегарних рож.

Товаришки поглядали за-здрісно на мої успіхи у професора, але я тільки смія-лася.

При головній матурі він справді багато мені поміг. З польської мови питав нас польський шовініст, проф. Гутковський, що мав уже на своїм сумлінні самогубство студента, сина бідної вдови, як був пострахом матурантив всіх українських шкіл. Хоч на письмову матуру дав він мені дуже тяжке питання, але на що тому я була добре підготована. Зате при усній іспиті отой поляк-негод обривався плечима до інспектора і підповідав мені цілий час.

А коли матура скінчалася, учитель руханки ішов знов зі мною. Його обличчя було серйозне і його освідчення чу-лі, але я, поглядаючи сумно на прекрасні рожі в своїх руках, сказала йому: „Ні, ні, це все даремне, бо ти — поляк“.

Ще раз зішлись ми в школі, коли директор вида-

вав нам свідоцтва, гратулюючи кожний. Малицтва зворушенням голосом прощались з нами, бажала нам незламної витривалості в праці, на-казувала не забувати, що ми здобули знання в рідній шко-лі і що наше завдання — працювати для нашої на-роди і бути вірними висо-ким ідеалам, які нам вщепи-ли наші вчителі.

Ми одержали наші свідо-цтва зрілості і, немов ластівки з латинського гнізда, вилетіли з-під рідної стріхи в світ ши-рокий, примамливий і радіс-ний.

Вийшовши зі школи, я гля-нула востанє на будинок, де вчилася. На першій поверсі виділяла велика таблиця, на синім тлі якої золотими бук-вами було написано по-укра-їнськи: „Ділова Учителська Семінарія Українського Товариства Педагогічного ім. Т. Шевченка, з правом держав-ної коштів, польський“.

Цей лист вийшов довгий, бо я довго збирала уривки моїх споминів, немов коралі, навишувала їх на нитку.

Можливо, що у тебе другий штуршок коралів, можливо, що твої коралі-спомини барвистіші і цікавіші...

Здоровлю Тебе, Твоя Гандя.

Дорога Домцю!

Я написала до тебе багато листів, але від тебе дістаю тільки скупені відповіді. Пішеш, що прислухаєшся моїм спомінам, які, мов потічок, дзорять коло твого вуха, і не хочеш своїми за-вагами переривати того лю-бого дзорчання.

Я зачала писати тобі спога-ди не тільки для Тебе, але й для себе, і, коли їх писала, мені здавалося, що підношу-ся на високу гору деє там у нас, в Карпатах. Підношує-сь вище й вище, а видно-круг все ширшає й ширшає, і там деє з долини, з самої гвиці смерекового лісу, лунає-ть голос: „Пожди!“ Та я вже здержатись не могла, хоч твій голос чувся все слабше й слабше. Я вийшла вже на гору, на самий вер-шок, потя

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ“ ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕД-ПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ“!

В. Неострович

ПРИКЛАД, ЩО ЗАОХОЧУЄ

(До 5-річної Фед. Кред. Спільн. „Самопоміч“ у Дітроїті).

Коли вже можна з певною перспективою глянути на започаткування новітнього українського кредиту — кооперативного руху в США, то не важко уточнити не тільки момент рушійного характеру, але й доказати цифрами доцільність цього руху.

Відомо, що нові іммігранти принесли зі собою багато сентименту до „кооперативної республіки“, до її промовистих умовинах ворожого займання і до кооперативних „чужих“ на зах. — українських землях. Відомо теж, що молоді американські кредитори — юніоністи руху, виявляючи постійну тенденцію буйного росту, не міг не йти до добро відомої в українському середовищі. Тимто не довго треба було чекати на перші почини на нових місцях поселення. І так то черзі: Нью-Йорк, Філадельфія, Шیکاго, Дітроїт і далі і далі. Сьогодні с. вже 9 наших кредитивних спілок (8 — спонзор Т-во „Самопоміч“, 1 — спонзор відділу Українського Народного Союзу), 2 с. в стадії творення і мабуть кілька в стадії планування у різних містах. Т-во Української Кооперативної (ТУК), що постало недавно в Нью-Йорку, вислав вже своїх відпочивальників у терен, щоб там, де існують умови, допомогти організувати нові фінансові стани на кооперативних основах.

Важливий с початок, віра в те, що діло піде, (якщо найдеється в даному місті гурт людей, готових до посвятити часу і труду). В недовгий час історія мабуть усіх наших кредитивних відбудеться змагання між оптимізмом і песимізмом. Проте, коли справа пішла в рух, ніде неважко не було і сьогодні 2 наші кред. кооперативи перейшли вже перші мільйон в активах (Дітроїт і Шیکاго), дві інші йдуть міцним кроком до нього, а решта теж згодом осягне мільйон при дальшій наполегливій праці.

Саме при такому одному „мільйонерів“ хочемо дещо сплинути, щоб відзначити разом з тим 5-річчя існування, а разом підтримати віру в громадян тих — місцевостей, де с. можливість, включитися в один з важливіших секторів нашої організованої економіки.

Цей сьогоднішній „мільйонер“ — Фед. Кредитивна Спільн. „Самопоміч“ у Дітроїті — з'явився 16 серпня 1952 заходом малого гурту людей. На основоположних зборах 44 особи склали 145 доларів, які перші уклали „шери“ і це були перші гроші, якими цей дітроїтський „Український Банк“ зачав свої фінансові операції. Перший календарний рік (фактично перших 4 1/2 місяця) замкнено білясвою сумою 12,000, а дальші, повні вже роки сумами (в тисячах): 101, 254, 536 і 841. В кінці червня 1957 р. білясвою сума перейшла перший мільйон доларів і йде вгору, 3 44 членів — піонерів ресест членів зріс до 1 1/2 тисячі. Довірені кооперативні вкладки осягнули сальдо за 5 років оціночно мільйона доларів. Ви-

ЦЕСУС ВІДБУВ Свій XXI КОНГРЕС

Париж. — Дня 21 вересня 1957 р. відбувся тут XXI Конгрес ЦЕСУС-у — повідомляв Президія того Конгресу спеціальним комунікатом. В Конгресі взяли участь делегати та представники таких студентських громад: УСР Париж, НАСУС Бельгія, СУС Німеччина, САУС Буенос-Айрес, УСР СІЧ Град, представники СУСТА та представники надзвичайних правних членів ЦЕСУС-у: ФТУСК „Обнова“, ОУАК „Зарево“, ТУСМ ім. Міхновського та представники ЦЕСУС-у на Голляндію.

Нарадами Конгресу провела Президія Конгресу в складі: Кушпет Омелья — голова, В. Михальчук і В. Милковський — заступники, В. Калваровський і П. Біланюк — секретарі.

Конгрес угодості своїми відвідинами високопрослав. Митрополит Кир Максим Герман Ч. Н. І. Архископ Вільнізський, в яголосивши привітальне слово та уклінивши членству ЦЕСУС-у своє архипастирське благословення.

Конгрес привітав писемно Преосв. Архископ Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор для України в Католицькій Церкві в Європі. Складено теж ряд інших уклінів і писемних привітань.

XXI Конгрес ЦЕСУС-у прийняв у звичайні правні члени УСР Мадрид. Конгрес вислухав звіти уступаючи керівних органів ЦЕСУС-у, звичайних і надзвичайних правних членів та після введення дискусії укліни абсолютною членам уступаючи управи.

Резолюційна Комісія в складі: Е. Вродацький, О. Кушпет, І. Чорний збрала всі порушені на Конгресі проблеми в резолюції, що їх Конгрес затвердив і подасть до загальної відомої через українську пресу в Європі й закордоном.

XXI Конгрес вибрав нові

рації, але й рухливістю завізані з Торонто (ККК), з Нью-Йорком (різні конференції ТУК) і т. д. Зокрема наша Америка добре записана в американських кооперативних центрах Міннеаполису, Річмонда, О. Серафін, В. Чавес, В. Шкурдор і багато інших). Ресест тих осіб за 5 років довгий і через те мусять вони нам простити, що всі поименовані не можемо подати. Їх жертвенність буде в свій час і на своєму місці оцінена і відзначена. Згадаємо ще тільки, що серед тих жертвених були й с. особи походженням з різних земель України, різних політичних переконань, як теж давні поселенці чи урешті ж в амер. континенті (С. Луцій, С. Левкут, М. Чемнін).

Кредитивка в Дітроїті почала видавати друком двомісячником, одиницю у вільному світі орган українського кредитивного руху „Наш Контакт“ (до 21 числа), до якого швидко присладалася, як співвидавець Кредит. Кооператива в Шیکاго. І не тільки цим друкованим словом старалася вона причинитися до розбудови кредитивної кооперативної системи.

Кооперативні базуються на демократичних засадах. Це разом з величезним прикметами, скріває теж деякі небезпеки. Бувають люди (ми добре знаємо їх „старого краю“) в яких конструктивність і де-структивність не має чіткого відмежування, яких розпиряє фальшива амбіція. У них більш „тупету“ і „роблення вітру“ ніж знання чи охоти до праці. (В нашій рецензії в „Свободі“ на Альманах СУ-КІП у Торонто ми згадали влучність „10 рад“ — як знизити народну установу). Про це треба заздалегідь подумати, особливо, коли вибирається провід. Шоправда від не безпек демагогії і ворожості встеретися важко. В Шیکاго, наприклад останню зачинено 3 фінансові установи. „Добрі люди“ зарахували до них кредитивку „Самопоміч“ і поширили що вістку не тільки в самому Шیکاго, але і в Дітроїті, а може і ще десь. Та — нам пишуть із Шیکاго, ця акція дала зовсім протилежний вислід і приспорила осягнення Кредитивного мільйона доларів!

Отже, як бачимо, наше громадянство в ядрі здорове. Є на чому будувати! Чекаємо на молодіші посестри-кредитивки і бажасмо ТУК-ові успіхів в організаційній роботі.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Я.

Вартість УНДому в Нью Йорку збільшуватиметься.

В невідомо 6 жовтня ч. р. о. год. 3 по пол. відбулися Загальні Збори уклінової (шеровців) Українського Народного Дому в Нью Йорку, які зійшлися вранці після двох попередніх невдадених спроб з 26 квітня і 6 травня ч. р., коли то забракло було вимаганого законом більшої шости. На день відкриття Зборів було розподілено 2,320 шери (укліни) по 25 дол. за 1 укліну. Прибутку УНДому дістало від уклінової уповноваження („прок-ції“) від 1,109 уклінів, а 57 уклінів було репрезентованих ікліми власниками, так, що заступ-ленних після 1,109 уклінів — на 5 уклінів більше, ніж цього вимагав закон (на 1 більше понад половину). Прибутком було на-зано коло 80 громадян. Всі при-яні дістали бали на день 1 січня ч. р., рахунок зисків і витрат, рахунок касового згіднення, рахунок до ч. 138. 2. Економія (судження касових згід-нень) і рахунок позичок. Крім того, голова Дирекції, В. Баранецький, складаючи звіт до-кладний і ичерпний уклінової до-повідати дані звітного часу (від 1 січня по 31 грудня 1956) та-член (Париж); Олег Весо-ловський — член (Лью-вен); Богдан Коваль — заступник (Буенос-Айрес); Олег Хам — заступник (Бу-енос-Айрес).

З огляду на вибір Президії ЦЕСУС-у у Львові осідок Управи ЦЕСУС-у пере-несено на чергову каденцію в Львов (Бельгія).

XXI Конгрес ЦЕСУС-у характеризувався дружною ат-мосферою та виключно діло-вістю у підході до всіх пору-шених в часі наради питань.

Минулий рік закінчився впра-ді книжковим надобором \$2,844.30, але на нього складало м. і. квота на актизацію у висоті \$6,881.52, так, що — не вклявши її під увагу — треба рахувати зиск \$4,037.22. Загальний при-хід у минулому році виклався \$78,033.67 і був більший від приходу з попереднього року на кругло \$20,000. Правда, значно зріс також видатки, але збільшений загальний обо-

рот доказує взагалі збільшену активність цієї установи. Підне-сення оборотів і зисків було пер-шою ціллю Дирекції. Дальшою ціллю було упорядкування фінансової структури Т-ва, зокре-ма скомування позичок (мор-геджів). Зайтодавсь подібно переорганізувати ці позички. Прибутку УНДому скла-далося із 4-х головних джерел: 1) пінняйму домівок (23 органі-зації на постійне і 7 періодич-ні), крім того і коміре з по-мешань в домі ч. 138, що да-ло разом \$15,548.80, 2) дохід з ім-пр. — \$29,691.33, 3) з бари „Клуб Лис Мисита“ \$11,345.66 (чистого зиску), 4) вранці з рес-торану — чистий зиск \$22.15. Прияні почули докладно про „плюси“ й „мінуси“ всіх цих підприємств. Зокрема вияснено, що ресторани, хоч не приносять більшого зиску, проте мусять бути вкляні в увазі на закон-ну вимогу, у зв'язку з дозволом на ведення бару. У цьому році збільшилися прибутки з рес-торану: в січні було чистого зис-ку \$470.89, в лютому \$203.28, березні \$431.67 і т. д. Хоч ба-ляне за цілий рік с. додатний, проте Дирекція УНДому бо-реться з труднощами фінансо-вого характеру тому, що А) УНДМ має постійні платності на кругло \$40,000 річно. В) при-бутки не впливають одностано з термінами платностей і в тія самий час, приблизній висоті, особливо ж влітку місяці стан-овлять майже „вакуум“ в дохо-дній частині (за винятком ко-мірного й помешених оборотів бару), в В) УНДМ, куплений й розділений невеликою готівкою й у такому стані, який вимага-є дуже поважних інвестицій, тим більше, що кругло \$7,000 готів-кою вкляно при купні доми ч. 138, що його необхідно треба було купити з уваги на спіль-ний вихід на випадок пожежі, спільну оплату податку, зито-давсь, признав некорисний вплив на стан господарства У. Н. Дому від надто часті зміни ад-міністраторів. Тепер с. вже чет-вертий з черги адміністратор. Великим і постійним видатком с. конечно шпораз нових ре-монтних робіт. На черзі стоїть відновлення великої залі. Ціло скомувати позички, які обтяжувалим ч. 138 одер-жано на ту ціль позичку (мор-гедж) від Українського Рес-торану на суму \$19,250. Зито-давсь складалося подіти ція на дві частини: одна частина — на другий найбільший в ЗДА братський допоміжний органі-зації і висловлено одностано, що таким чином УНСОІС і У. Р. Союз зацкалені тепер без-посередньо долею і розвитком УНДому в Нью Йорку. Зито-давсь у висновку стверджує, що УНДМ рішуче с. фінансово здо-ровою установою. Зокрема від-під ч. 138 с. самостійночальний, площа під ним шпораз зростає, ціна під ним значно піднісся, на-вряд так само УНДому. Голова УНДому стверджує, що вартість 25-долларового уклі-на дісталося до квітня \$29 за уклі-на. Службу більшу УНДому — бра-ту оперативного капіталу. Дирекція пропонує подати при-дбанням більшої кількості уклінової, чи так розподілити укліни тим громадянам, що вже виявили зрозуміння для цієї установи. Потрібно конче \$15,000, щоб УНДМ міг працювати й розвиватися без постійних тур-бот за дрібні готівкові коти.

Над звітним листом В. Баранецького розвинулась широка дискусія. Всі дискусанти одностано стверджували здоровий стан господарства УНДому і зиск його вартості, яка полагает, не тільки в матеріальному майст-ву, але й у діяльності тих усіх українських установ і організа-цій, які користують з У. Н. Дому. Різні прийняті громадяни негідно згодилися готовістю докупити шери. Прияніто з великим признанням до відомо, що перший голова УНДому, інж. М. Лепалюк, закупив шери на збірну котию \$3,300. Пани Д. Куличича, яка поимчала приватно коло \$7,000 УНДому, це на кошти, зв'язані з пере-рібною однією домішкою на бар, не тільки не має сумніву щодо певності тієї коти, але й до своїх попередніх докупити й дальші. Широка дискусія роз-винулась над способом вибору додаткових (шпоруку по 7) чле-нів Дирекції. Деякі прийняті ви-словили бажання, щоб За-гальні Збори мали більшу спо-боду вирішувати персональний склад Дирекції, аніж й мають, тоді, коли Дирекція розпоря-джує рішучою більшістю за-отриманими уповноваженнями. Вияснено, що за статуту Дирекція мусить предламати сво-

Колі Ви вважаєте себе політичним емігрантом — амба-дором України, та знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаган-ня за права України та ук-раїніців, Ви напевно свідомі, як яку путі членом цієї ор-ганізації.

УВАГА! В НЬО ЙОРКУ УВАГА!

В СВОБОДУ, 12-го ЖОВТНЯ — о год. 8-й рано на Радіостанції WEVD 1330 AM 97.9 FM в рамках аудіо Карпатської Культурної Родни, яку провадить — д-р Василь ВЕГЕПІ — виступлять ГОСТІ з ЄВРОПИ

проф. д-р Володимир КУБІШОВИЧ та д-р Анастасій ФІГОЛЬ.

ПРОСИМО СЛУХАТИ ЦЮ ПЕРЕДАЧУ!

Д-р ІВАН ЛИСЕЙКО

оптометрист

Повідомляє про ВІДКРИТТЯ

СВОЙОГО БЮРА

при 2352. W. Rice St., ШІКАГО, Іл.

Д-р Іван Лисейко приймає пацієнтів для перевірки очей, очних виправ, контактних сочок.

За телефонічною умовою.

Телефон бюра: HUMBOLDT 6-2147

МЕТА

WATCHES JEWELRY

236 E 4th St

NEW YORK CITY

ПЕРША

УКРАЇНСЬКА

ЮВЕЛІРНА

КРАМНИЦЯ

в Нью Йорку

на загальне бажання своїх покупців

ОДЕРЖАЛА

включно

ПРЕДСТАВНИЦТВО

на годинники світової слави швейцарської фірми

ДОКСА \$49.50

в ціні від

Спеціально рекомендуємо останнього випуску швейцарського годинника DOXA, що їх секундна стрілка порушася і зупиниться 1 раз на 1 секунду.

Ці годинники стануть у пригоді нашим професіона-лам, лікарям, інженерам, спортсменам тощо.

Ціна годинника \$99.00

Оригінальні частини до напрат. Власник „МЕТИ“ — Борис КОВАЛІВ — особисто направляє ваші годинники і дасть чинні професійні поради.

НАШІ КЛІНЧ: ВСІ — ДО „МЕТИ“!

DOXA

Тown Hall

123 W. 43rd Street

New York City

ПРОТОСРЕЙ ДМИТРО ПРОФЕТА

парох Української Православної Церкви св. Воскресіння на Бронксі, Нью-Йорк, довголітній член УНСОУ, Відділу 287, „Сині України“ в Джерал Сіті, уклінової в Бід, після короткої недуги, дня 6-го жовтня 1957 р.

Покійний народився 1887 року, в селі Яхорів, пов. Чернівецький, Україна і був парохом Укр. Православної Громади на Бронксі, через 30 років.

ОЛЕНА ПРОФЕТА

дружина б. п. пароха УПЦ на Бронксі, Нью-Йорк, членка УНСОУ, Відділу 287, „Сині України“, в Джерал Сіті, померла несподівано, на удар серця, день по смерті свого чоловіка.

Покійна народилася 1900 року в Харкові, Україна. Б. п. о. Дмитро і Олена поклали в смутку сина Володимира і дочку Іришу.

Похорон, які відправили Архископ Богдан, відбу-лись в четвер, 10-го жовтня 1957 р. з церкв св. Воскресін-ня на Бронксі.

ВІЧНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!

Т. Литвинюк, секретар

Нью Йорк

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р.

Год. 8:30 веч.

МІРОСЛАВ

СКАЛА-СТАРИЦЬКИЙ

НОВА І ВИСОКОМІСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

Футбол

Спорт

Футбол

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р.

New York City — ZEREGA OVAL — Westchester Ave., 1264 Zerega Ave. Bronx, N. Y.

ПЕРШЕНСТВО АМЕР. ФУТБОЛЬНОЇ ЛІГИ — 1-ша рунда

УСТ Тривуб — Brookhattan Galicia FC

ФІЛАДЕЛФІЯ NEW YORK CITY

Год. 1-ша: ПЕРЕДЗМАГ команд Метрополіти.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

EMBROIDERER
Досвідчений при машині #114
V. 103 Singer Sewing Machine
до виправлення імен на інд. уні-
формах. Добра платія + бонус.
MECHANICS OVERALL SERVICE
740 Freilighuysen Ave.
Newark, N. J. — Bigelow 8-4150

КУХОННИЙ ПОМІЧНИК
самітній до дитячого пансіону.
\$160 місячно, плюс утримання.
5 1/2 дня в тиждень.
Принести рекомендації.
Голоситись: Mr. Laliberte
55-70 148th St., Jamaica, L. I.
Tel.: JA 6-1679

ПІДПРИЄМЦІВ-ПОРТЕРІВ
Праця вночі.
15-25 Whitehall Street
NYC
Кімната 210
Близько So. Ferry
Між 3 і 5 по пол.

BUSINESS OPPORTUNITY

ПРОДАТСЯ
добре перспективна
ЛАНЦЮГОВА І САНДІ СТОРА
в промисловій зоні в Бронксі.
Дешеве.
403 E. 161st Street
Bronx, N. Y.
Tel.: JE 6-9583

ПРОДАЮ
ГРОСЕРІЮ І ДЕЛКАТЕСЕН
лише за \$2,500, з огляду на
другий бізнес.
Місячний рента \$600, тижневий
оборот від \$750 до \$850.
Телефонувати:
від год. 4-01 п. пол. до 11-01 ночі.
Телеф.: CA 8-3093

Читайте щоденно "Свободу"
BUY U. S. SAVING BONDS

MISCELLANEOUS

ВИСИЛАЄМО
ліки і рецепти
до всіх країн Європи.
Безкоштовно доставляємо тут
Гарантія доставки.
Vitamins—Atotafyl
Penicillin—Streptomycin
Irgaparin—Tetracycline
Etc.—Etc.—Etc.
Пишіть або телефонуйте
PROFESSIONAL
PHARMACY
9th & Potter Sts.,
Chester, Pa.
Phone: 2-8690 or 2-1332
Також — бандажі, еластичні
платочки та пояс на усунен-
ня жовтушки.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

РЕСТРОВАНІ
МЕДСЕСТРИ
Загальна служба, модернізовані
шпиталі, курортне місто, в скоро-
ро розвиваючійся окрузі
Columbia Basin.
ПЛАТНЯ — \$300 плюс.
Пишіть:
MCKAY MEMORIAL
HOSPITAL
Soap Lake, Washington

WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша сифта 7:30 р. — 4 п. пол.
5 днів — 40 годин в тиждень.
2-га сифта 4 п. пол. — 12 веч.
5 днів — 37 1/2 год. в тиждень.
Голоситись в бюро фабрики:
Street 11 — 40 Cooper Square —
Near Astor Pl.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕВІНГТО

РІЗНЕ

**ХВОРИ,
НЕ ТРАТЬТЕ
НАДІ**

**НЕ ТРЕБА ДОВГО
ЧЕКАТИ**
ЗАЖИТЕ ПЕШЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛА Д-РА Н. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почувате ліпше
Зілля це не варитьс-
я, а вживається його в при-
родній формі, так, як є у
нації. Тим то воно таке
помічє й корисне.

Всі, хто хворіють на легу-
гу, плеврит, як квіси плути,
гази, запір, нестерпні, від-
бивання, завороти голови,
біль у крижах, короткий від-
дих, жінкові недомогання, ге-
моройди, ревматичні болі,
цукрицю і інші недомоган-
ня, повинні ще сьогодні за-
жити зілля Д-ра Миллера,
п. н. н.
J. M. L. Herb Compound #8
а вже завтра почувате ліпше.
Зілля це повинно находити-
ся як перша поміч у кож-
ній хаті.
Ціна одної пачки wraz з
поштовою пересилкою \$6.85.
Якщо бажаєте зробити сво-
йому приятелю вартісний
дарунок, тоді дві пачки та-
кож \$10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи
чек або Money Order, на а-
дресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

ШКИРА до всіх частин Європи
Найкращий ЮНТ з великими додатками на 4 ПАРІ
ЧОБІТ з ПЕРЕСІЛКОЮ, забезпеченням та
оплатою мита \$ 89.50
ШКИРА БОКС з усіми додатками, як вище, на
на 4 ПАРІ ЧОБІТ \$ 97.50
Ця сама шкура (БОКС) на 6 ПАР ЧЕРЕВІКІВ
з холкамі \$ 78.00
Або ЮНТ, як вище \$ 72.00
ШКИРІ ВИСИЛАЄМО БЕЗПОСЕРЕДНЬО, З ВЛАСНОЮ
ГУНТІВНОЮ — негайно по одержанні замовлення — Вислі-
Родина.
— Масто великий вибір шкіри. —
— Удільте інформації в українській мові. —
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
S. GOLDBLATT Prop.
186 Monroe Street PASSAIC, N. J.
Фирма існує вже 50 років.

Засновано 1926 р. Tel. AL 4-8779
KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.
ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БЛІЖЕ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ
ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ.
ЦАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІІ
(Жадайте наших каталогів).
Міжнародні поштові перекази.
Віра Ковбасник-Шумейко Антія Шумейко
Година: 10 рано до 7-01 вечора. Субота 10 рано до 1-01 п. н.

НОВІ КНИЖКИ
Василь Чалленко: УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА
МОВА (X і XI ст. — 1957) \$ 5.00
Василь Чалленко: ЗОНК та інші оповідання
о. І. Нагайський: ТЕРНИСТІЙ ШЛЯХОМ —
спогоди священника про Березу 1.75
М. Верховицький: ДІВШІ, БРАТЕ, МІНІ... 0.75
Думки в бражніці з-перед десяти років
Ол. Негрицький-Грановський: ІСКРИ ВІРИ —
поетичні 1.50
Ол. Негрицький-Грановський: ОСІННІ УЗОРІ —
поетичні 1.50
Микола Понеділок: ВІТАМІНИ — гумористичні
образи по той і по цей бок океану 2.00
Т. Ерем: РОБОТИНИ — поетичні 0.75
Т. Ерем: СЕВЕРИН ШМАТКО — оповідання 0.25
**ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ
МОЛИТОВНИКИ**
З нами Бог \$ 3.00
Благодарім Господа 1.50
ЗАМОВЛЕННЯ СІЛАТИ:
Svoboda
P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

Тунісія буде речником Альжиру
в Об'єднаних Націях

Об'єднання Націй. — Туні-
сія перейняла на себе місію
заступати справу Альжиру
на терені Об'єднаних Націй і
рішена вести її не по лінії
пакостей для Франції, а шу-
каючи злагоди і порозуміння.
— заявив журналістам туні-
ський державний секретар
для координації і оборони,
Багі Ладжам, репрезентант
молодого туніського республіки
в Об'єднаних Націях. Поки
туніський уряд прийняв на
себе цю місію — заявив на-
вчешній туніський діяч — пе-
реведено докладне обсліду-
вання ситуації в Альжирі.
Воно доведє туніський уряд
до переконання, що підпільна
організація Альжирської
Фронт національного визво-
лення є тепер насправді най-
авторитетнішим виразником
бажань і змагань альжир-
ських мас. Що стосується
другої націоналістичної ор-
ганізації, Альжирської націо-

Вартість рілної землі від 1949 року
збільшилася на 51 відсоток

Вашингтон. — Департамент
рілництва повідомляє, що
вартість фермерської землі
збільшилася від пересічних
цін в роках 1947-1949 на 51
відсоток. Впродовж року,
який закінчився 30-го червня
цього року, вартість збіль-
шилася на 8 відсотків, а від
1-го березня до 30-го червня
цього року це збільшення
становило 3 відсотки. На

Спорт

„ЛВІВ“ — БАНАТЕР 4:0 (1:0)
В третій рунді північних зма-
гань футболісти „Львова“ —
Клівленда легко здобули два
ликти від слабого суперника
(чемпіон Джермен Амери-
кано цього самого суперника
переміг 17:0). Члени напад-
у українців переагналися в мар-
шуваних найдагніших нагод
для підвищення вислуду (Богу-
славський, Купчак і інші). Ко-
жирі гарні голи — два Гуріна,
по-одному Древицького і При-
шляка — були насправду все,
що про щ змагання слабого і
безнадійного варто сказати.
Все ж... після цих змагань,
„львівляни“, під несприятли-
вими умовами з Джермен Амери-
кано (його змагання з Поль-
шею відігналися), з пунктами
5:1 в воротах 11:6, висунулися
на чолі показника найвищої
класи. Чи надовго?... О. Г.

Продукція авт стоїть
на найнижчому рівні

Дітройт. — Продукція авт
боєвих авт стоїть тепер на
найнижчому рівні в цьому
році. В попередньому тижні
„Дженерал Моторс“ і біль-
шість фабрик „Фордові Компанії“
випродукували тільки
24,619 особових авт, а в тиж-
ні, що був перед тим — 51-
382 авт. Та загальна про-
дукція авт в цьому році дещо
більша в порівнянні з мину-
лорічною продукцією. Досяг
в цьому році випродуковано
4,697,088 особових авт, а в
минулому році в тому самому
часі — 4,294,153. „Дженерал
Моторс“ в цьому році випро-
дукував до 2,103,462 особові
авт, — в минулому році в
тому самому часі — 2,356,348.
„Форд“ в цьому році випус-
тив 1,484,937 особових авт, а
в минулому році в тому са-
мому часі — 1,177,699. Змен-
шується і продукція татара-
вих авт.

Голова Морської Спільки проти сенатської
комісії МекКлеллена

Нью-Йорк. — Голова Край-
ової Морської Спільки Джозеф
Карран промовляв на конвен-
ції цілі робітничої організації
і гостро виступав проти Се-
натської Слідчої Комісії, яку
очолює сенатор Джам Мек-
Клеллен, закликаючи її „бачи-
ти“ мотиви та бажання ухва-
лити протиробітничі закони.
Карран твердив, що комісія
МекКлеллена не хоче пере-
судувати притягати робіт-
ництва. „Ми хочемо співпра-

— Я не міг стриматись, і
мусів висловити своє пере-
чуття, — сказав Білл. — З
ним буде все добре, — запев-
нила мардолюдина.
— Так, і я так передбачаю...
В кожному разі, я не буду
знову розчарований. Ходімо
по другу колоду!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДІТРОЙТ, МІШ. — В-во ім.
І. Христителя, Відд. 292, по-
відомляє усіх членів, що збори
відбудуться в неділю, 13-го
жовтня 1957 р., о год. 1:30 по
пол., в УНДомі — при Мартін
аул. Пригадуємо членам вирі-
шити якнайскоріше свої залес-
тості, бо не багато вже часу ли-
шилося до кінця року, і можуть
паралізувати на суспендуванні.
Простіться усі члени, які не
участь у кампанії приєднання
нових членів. Розбудуємо на-
шу твердість! Члени! прихиль-
но на збори і приєднаннями
Вами кандидатами. — А. По-
шук, предс.; П. Федик, фін.
секр.; А. Горак, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — В-во
св. Василія, Відд. 339, повідо-
мляє своїх членів, що місячні
збори відбудуться в неділю,
13-го жовтня 1957 р., о год. 6-14
веч. в домі Укр. Громади, при
3222 N. Лапундзаву. Простіться
члени місцевих і позамісцевих
членів, які не зможуть прийти
на збори, а також на збори ви-
бірних членів. — А. Хромик,
предс.; М. Палько, фін. секр.
секр.; С. Дулацій, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори
Т-ва „Єдиність“, Відд. 163, від-
будуться 13-го жовтня, в домі
Укр. Амер. Громади, 847 N.
Френклін вул., о год. 12-14 впол.
Простіться всіх членів, які не
прийшли на збори. Управу Т-ва
пригадаємо всім довгочасним чле-
нам, які не зможуть прийти на
збори, а також на збори ви-
бірних членів. — М. Курко,
предс.; С. Філик, фін. секр.
секр.; Д. Миско, рек. секр.

БАЛТИМОР, МД. — В-во
Пресв. Тройці, Відд. 320, пові-
домляє своїх членів, що місячні
збори відбудуться в неділю,
13-го жовтня, о год. 2-14 по пол.
в Укр. Громаді, 3101 N.
O'Donnell Ст. Простіться всіх
членів, які не зможуть прийти на
збори, а також на збори ви-
бірних членів. — Д. Писецький,
предс.; І. Милко, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т.
Шевченка, Відд. 156, повідо-
мляє своїх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 13-го
жовтня, о год. 2-14 по пол.
в Укр. Громаді, 3101 N.
O'Donnell Ст. Простіться всіх
членів, які не зможуть прийти на
збори, а також на збори ви-
бірних членів. — В. Новак,
секр.

КЛІВТОН, Н. ДЖ. — Т-во
„Укр. Св.“, Відд. 182, повідо-
мляє своїх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 13-го
жовтня, о год. 2-14 по пол., в па-
рафіяльній залі, при 45-47
Гошв Енвеню, Пасейк, Н. Дж.
Простіться члени, які не зможуть
прийти на збори, а також на збори
вибірних членів. — Уряд.

СКРЕНТОН, ПА. — Т-во „Над
Збруча“, Відд. 280, повідо-
мляє своїх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 13-го
жовтня, о год. 2-14 по пол., в па-
рафіяльній залі, при 45-47
Гошв Енвеню, Пасейк, Н. Дж.
Простіться члени, які не зможуть
прийти на збори, а також на збори
вибірних членів. — Уряд.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во
„Любов“, Відд. 45, повідо-
мляє своїх членів, що збори від-
будуться в неділю, 13-го жовтня.
Простіться члени, які не зможуть
прийти на збори, а також на збори
вибірних членів. — М. Дубас,
предс.; А. Гарасим,
секр.; М. Сеник, секр.

СЕНТРЕЛ ФІЛС, Р. АА. —
Т-во І. Франка, Відд. 93, пові-
домляє членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 13-го
жовтня, о год. 1-14 по пол. Про-
стіться члени, які не зможуть
прийти на збори, а також на збори
вибірних членів. — Секретар.

Книжка в часопис —
найнеобхідніша в домі
культури людини.

Голова Морської Спільки проти сенатської
комісії МекКлеллена

Нью-Йорк. — Голова Край-
ової Морської Спільки Джозеф
Карран промовляв на конвен-
ції цілі робітничої організації
і гостро виступав проти Се-
натської Слідчої Комісії, яку
очолює сенатор Джам Мек-
Клеллен, закликаючи її „бачи-
ти“ мотиви та бажання ухва-
лити протиробітничі закони.
Карран твердив, що комісія
МекКлеллена не хоче пере-
судувати притягати робіт-
ництва. „Ми хочемо співпра-

— Я не міг стриматись, і
мусів висловити своє пере-
чуття, — сказав Білл. — З
ним буде все добре, — запев-
нила мардолюдина.
— Так, і я так передбачаю...
В кожному разі, я не буду
знову розчарований. Ходімо
по другу колоду!

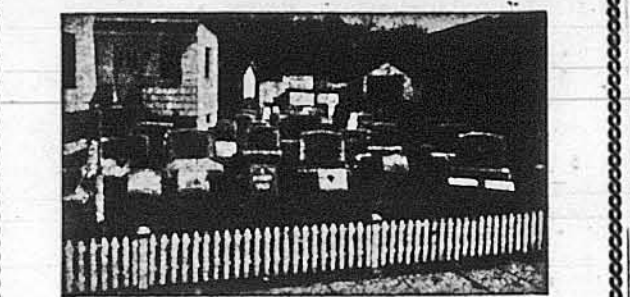
Подяка

Повернувшись з лічниці, в якій перебував вна-
слідок самоходного випадку, я вважаю своїм обо-
в'язком щиро подякувати всім Шановним Друзям
і Знайомим, які усю й письмово висловили мені
своє занепокоєння і симпатії. Зокрема щиро дякую
всім цим Шан. Панству, Друзям і Знайомим, що
зволіли особисто відвідати мене в лічниці в Нью-
Йорку, стейт Нью-Йорк і підтримати мене на душі. Щиро
дякую Панству Гусарам з Никсон Сіті, Забрюцьким
з Філадельфії, Мартинцям з Ньюарку, Михалюкам
з Гетборо, Микиткам з Никсон Сіті, Ортиским
з Філадельфії, Остап'якам з Філадельфії, Полатай-
кам з Філадельфії, Слободянам з Никсон Сіті, і Сло-
бодянам з Джерзі Сіті; панам: Бережницькому
з Філадельфії, Данківському з Філадельфії, Яросла-
вові Клімові з Нью-Йорку, мгрові Ярославів Ле-
вницькому з Філадельфії, д-рові Переймі з Брукліну,
Струкові з Никсон Сіті і всім іншим. Щиро дякую
Всесвітньому о. Василеві Джиджорі за відправлен-
ня Служби Божої в мійому наміренні.

Дмитро Баглай, Філадельфія

Вступайте в глени Українського Народного Союзу!

НА ГАРНИЙ СПОМИН... КУПИТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продажці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUY
Ми обслуговуємо і ставимо пам'ятники на всіх цвинтарях
в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

НАБІЛІШ ДОВІРЕНА ФІРМА

ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІІ — с
John S. FEIGNER, президент
1530 Bedford Avenue, BROOKLYN 16, N. Y.
Бюро відкрите щоденно і в неділю — 9-6; в суботу — 9-4.
Мито за висилку річ оплачується тут, за спеціальним
порозумінням з Імпортатом.
Ми не обіцяємо нашим клієнтам дарунків, наш дарунок —
це першокласна обслуга, шкура висилки і гарантія
шкорої доставки.
— Гарантуємо підписану посвідку відборця.
Бюро відкрите ЩОДЕННО, також в НЕДІЛІ: від 9-6;
в СУБОТУ: від 8-4. — Телефон: IN 7-7272; IN 7-6456
БЮРО ПРИЙМАННЯ ПОСІЛКОК:
New York City, 78 Second Ave., ORchard 5-1540
НАШІ ФІРМИ:
Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., Townsend 8-0298
Hartford, Conn., 651 Albany Ave., Chapel 7-5164
Los Angeles, Calif., 121 S. Vermont Ave., DU 5-6550
Philadelphia, Pa., 832 North 7th Ave., WA 3-1747
Chicago, Ill., 3741 W. 26th St., CR 7-2126
Newark, N. J., 263 Market St., Pir Lawrence St. Market 2-6937

НОВА КНИГА

У ВИДАННІ УНСОЮЗУ!

д-ра Кларенса А. МЕННІНГА

„ГЕТЬМАН УКРАЇНИ
ІВАН МАЗЕПА“

КНИГА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ,
МАЄ 234 СТОРІНОК

ТА ОХОПІЛЮЄ ЦІЛЕ ЖИТТЯ ВЕЛИКОГО ГЕТЬМАНА.

Ціна — \$3.50

Замовлення слати:

„SVOBODA“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Агенція відома, що має охочим добру і добре
платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і кваліфіка-
ційна
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬОУ-
ІОРКІ і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура, Модерна каліція
до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

PARKA Company

48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
с представителем солідних
МАШИНОК ДО ПИСАННЯ
„КОЛІВРІ“
(укр.).

РОЗШУКИ

Марія Павличко
пошукує свого сина
ІВАН ПAVЛІШІНА.
родом із с. Малин, пов. Мос-
тиська, Зах. Україна. По інфор-
мації прошу писати до:
ДЕНИСІК Іван
167 E. 2nd St.
N. Y. C. 9, N. Y.

REAL ESTATE

ДОМ НА ПРОДАЖ:
13-рох., недалеко Fordham
Rd., за \$32,000, гот. \$7,000;
9-рох., вікнами до парку, с
місце для авт., за \$26,500,
готівкою \$6,500;
6-рох., біля Пеллембей са-
бвею, за \$15,500, готівкою
\$5,000;
8-рох., з 2-ма краніями, в
близькості, за \$17,000,
готівкою \$6,000.
Домі дають високий дохід.
Вигідні умови сплати.
Говоримо по-українськи.
RADKI REALTY CORP.
3450 Broadway,
New York 31, N. Y.
AU 1-0194

ДІМ НА ПРОДАЖ

Двородний дім, мурований 5-6
кімнат, центральне опівання на
оліну, гарний город, однова-
рня вулиця, напроти парку,
так, що нема проблеми із
паркуванням авт.
175 Millford Ave., Newark, N. J.
Tel.: BI 2-0815

LONG ISLAND — East Islip

Великий дім, 5 1/2 кімнат на до-
ли, 2 кімнати, лавніця на го-
роді, Бруклінський район, оло-
тні, деревна, близько церкви,
шкіл, комунікацій і краніям.
Приймається кожну поміркову-
ну оферу. Телефон:
Mr. Zuzich — OR 4-7265

КНИЖКИ

Нова книжка

Д-р Володимир Безушко

МИКОЛА ГОГОЛЬ

Літературна студія із
англійським резюме.

„Місце Гоголя також і в укра-
їнській літературі“ — пише
автор.

Ціна \$1.00

ЗАМОВЛЯТИ:
„SVOBODA“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

В книгарні „Свободи“

можна одержати найповніші
книжкові видання

В АРГЕНТИНІ

НЕ ПЛАЧ РАХІЛЕ — Ю.

Тис — Рідняна місте-
рія-драма — 40

ПАХОПІ — А. Галан — 1.00

ЗЛАТ-ЖОЛДІ — С. Се-
дук — 1.00

БУЗКОВИЙ ЦВІТ — М.

Цукалова — 1.00

СКРИПКА НА КАМЕНІ